
Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 29. avgust 2020

SPLOŠNA MATURA

DEL A**Izpitna pola 1****1. naloga: Zgodnjekrščanska umetnost**

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ katakombe ♦ Ker so se zbirali in pokopavali naskrivaj. / Ker so zgodnje kristjane preganjali. 	
	1	♦ Katakombe so podzemni hodniki, ki se združujejo v sobane. Te sobane so po navadi poslikane.	
	1	♦ Rim/Neapelj	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.2	4	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ sidro – močna vera ♦ riba – evharistija, Kristus ♦ pastir – Kristus, dobri pastir, ki skrbi za vernike oz. jih vodi ♦ vinska trta – evharistija ♦ pav – večno življenje 	Za navedbo enega simbola in njegovo razlago 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.3	1	♦ 4. stoletje	
	1	♦ rimska bazilika	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ bema ♦ transept ♦ glavna ladja ♦ stranska ladja ♦ atrij ♦ narteks ♦ apsida 	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.4	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Dioklecijan ♦ Split 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.5	1	♦ Konstantin Veliki	

2. naloga: Portret skozi stoletja

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 2.1: zlato ♦ slika 2.3: marmor ♦ slika 2.4: mozaik 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ idealizacija ♦ frontalnost ♦ hierarhične/toge drže ♦ vladarski atributi (krona, oklep, noša ...) 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	♦ Fajumski portret	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ frontalnost ♦ realistična upodobitev fiziognomije ♦ nevtralnno ozadje ♦ široko odprte velike oči/melanholičen pogled ♦ živost izraza 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.4	1	♦ cesar Justinijan	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Je poglavar cerkve, ker ima v rokah pateno in okoli glave svetniški sij. ♦ Je cesar, na glavi ima krono in je oblečen v škrlatno oblačilo. 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.5	1	♦ Ker sta ustanovitelja/donatorja (naumburške stolnice).	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.6	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ ¾ portret ♦ piramidalna kompozicija ♦ sfumato 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.7	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ vzvišena/hladna/odmaknjena drža ♦ predstavlja status v družbi ♦ poudarjena materialnost razkošnega oblačila ♦ za ozadje uporabljena najdražja barva 	

3. naloga: Antična grška umetnost

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 3.1: arhajsko obdobje ♦ slika 3.2: arhajsko obdobje ♦ slika 3.3: klasično obdobje ♦ slika 3.4: helenistično obdobje 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.2	4	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ statična/toga drža ♦ simetričnost ♦ arhajski nasmeh ♦ noge v razkoraku ♦ izbuljene oči ♦ dlani ob telesu, stisnjene v pest 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.3	1	♦ kuros	
	1	♦ padli vojščak / junak / atenski mladenič / Apolon / idealna podoba mladeniča	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.4	1	♦ žanr	
	1	♦ črnofiguralni slog	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.5	1	♦ kentavra	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.6	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Laokoont ♦ na barok / visoko renesanso ♦ patos 	

4. naloga: Zgodnja renesansa

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ akt ♦ portret / portret iz profila / dvojni portret ♦ konjeniški portret ♦ dvojni/celopostavni portret 	
	1	♦ Ker so se renesančni humanisti naslonili na antiko, ki v središče sveta postavlja človeka.	
	1	♦ rojstvo Venere	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.2	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Sandro Botticelli ♦ Piero della Francesca ♦ Donatello ali dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Jan van Eyck ♦ Rogier van der Weyden ♦ Hugo van der Goes 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.3	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na sliki 4.1 ja poudarjena anatomija idealiziranega golega telesa, na sliki 4.4 so figure upodobljene realistično. ♦ Na sliki 4.1 je Venera lepotni ideal, na sliki 4.4 so figure iz stvarnega sveta. ♦ Na sliki 4.1 je mitološka snov, na sliki 4.4 je meščanski celopostavni portret. 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.4	1	♦ oljne barve	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pri oljnih barvah je vezivo laneno/orehovo olje. ♦ Bolj realistično slikanje. ♦ Natančnejše slikanje. ♦ Bogatejši barvni odtenki in sijaj. 	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.5	1	♦ Firenze	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.6	1	♦ Nizozemska/Flamska/Belgija	
	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pes je zvestoba, poželenje. ♦ Goreča sveča je sveti duh. ♦ Sezuti čevlji so sveta tla. ♦ Oglledalo z rožnim vencem je Marijina brezmadežnost. ♦ Pomaranče predstavljajo paradiž. ♦ Jabolko predstavlja izvorni greh. 	
Skupaj	4		

5. naloga: Renesančna arhitektura

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ bogatenje meščanov in mest ♦ nov odnos do človeka in narave ♦ boj med bogatimi in pomembnimi meščani znotraj enega mesta ♦ razvoj humanistične misli ♦ renesančni arhitekti so se naslanjali na antične stavbe in antične arhitekturne teoretike 	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ mestna palača ♦ Alberti 	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.2	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ naslon na antično arhitekturo ♦ posnemanje antičnih motivov, kot so slavolok, stebni redi ♦ uravnoteženost in skladnost med arhitekturnimi elementi ♦ skladnost med geometrijskimi liki ♦ razmerja zlatega reza 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ C ♦ A ♦ A 	Za dva pravilna odgovora 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.4	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ podeželska vila ♦ Palladio ♦ Benetke/Vicenza 	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ vila za prirejanje zabav ♦ centralni tloris ♦ vsi štirje vhodi so enakovredni ♦ v tlorisu krog v kvadratu ♦ povezanost z naravo 	
	1	♦ Francija/Anglija	
Skupaj	6		

Skupno število točk: 60

Izpitna pola 2

1. naloga: Prepoznavanje obdobja

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Rim ♦ 17. stoletje 	Za obe navedbi 1 točka.
	1	♦ barok	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.2	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 1.1: Bernini ♦ slika 1.2: Borromini ♦ slika 1.4: Caravaggio 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.3	1	♦ tloris v obliki elipse	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.4	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ dinamičnost ♦ igra svetlobe in sence ♦ razgibanost ♦ menjavanje konveksnih in konkavnih površin ♦ plastično oblikovana stavbna lupina ♦ valovitost fasade 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.5	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ izbira verskega motiva (zamaknjenje) ♦ zamaknjena, breztelesna figura sv. Tereze ♦ dinamičnost draperije, ki izraža notranje občutje ♦ svetlobni kontrast / igra svetlobe in sence ♦ silovite kretnje izražajo njeno duševno napetost in bolečino ♦ pretiran patos ♦ dramatičnost prizora ♦ teatraličnost prizora ♦ kombiniranje različnih materialov za učinek bogastva in slikovitosti 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.6	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ novo pojmovanje svetlobe v izrazitem kontrastu med svetlobo in temo / chiaroscuro ♦ silovite kretnje ♦ dramatičnost ♦ naturalizem – svetniki so preprosti, lahko celo nelepi ljudje z ulice, oblačila so lahko strgana ♦ svetopisemski prizor je prikazan kot žanr (kot vsakdanji dogodek) 	

2. naloga: Družbenokritična umetnost

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	ena od: ♦ stanovsko neprimerne poroke iz ekonomskega koristoljubja ♦ moralni in ekonomski propad angleškega plemstva	
	1	ena od: ♦ Na sliki je upodobljen mlad odtujen par, katerega drža kaže na razuzdano dekadentno življenje. ♦ Iz oseb je vidno vdajanje kvartanju in razbrzdanosti.	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	1	ena od: ♦ brodolomce s francoske ladje, ki na horizontu zagledajo svojo rešitev ♦ Splav Meduze	
	1	♦ A	
	1	♦ D	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	2	♦ slika 2.2: romantika ♦ slika 2.3: realizem	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.4	1	♦ žanr	
	1	ena od: ♦ vagon tretjega razreda ♦ neudoben javni prevoz	
	1	ena od: ♦ upodobitev malega anonimnega revnega človeka ♦ učinek javnega prevoza na razosebljanje natlačenih ljudi utrujenih obrazov ♦ ni socialnih pravic (na delo se vozijo vsi, od otrok do starcev)	
	1	♦ karikature	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.5	1	♦ futurizem	
	1	♦ Avantgarde hočejo prekiniti s tradicijo, družba se jim zdi izumetničena, potrebna duhovne in fizične preнове, kar nekateri vidijo v uničenju in vojni ...	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.6	1	♦ nemško bombardiranje baskovskega mesta Guernica	
	1	ena od: ♦ Predstavljene so grozote vojnega terorja nad civilnim prebivalstvom. ♦ Ozavešča ljudi o uničujočih posledicah vojne. ♦ To je protivojna slika.	
Skupaj	2		

3. naloga: Literarni motivi v kiparstvu od 17. do 19. stoletja

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	5	♦ slika 3.1: barok ♦ slika 3.2: neoklasicizem ♦ slika 3.3: rokoko ♦ slika 3.4: realizem ♦ slika 3.5: impresionizem/postimpresionizem	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.2	1	♦ iz antične mitologije	
	1	♦ Apolon in Dafne	
	1	♦ Dafne je, ker jo je Kupid zadel s svinčeno puščico, čutila odpor do božanskega snubca. Svojega očeta, rečnega boga Peneja, je zato prosila, naj ji spremeni podobo in vzame lepoto – njeno željo je Penej uslišal.	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.3	2	♦ slika 3.4: Krst pri Savici ♦ slika 3.5: Božanska komedija	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.4	1	♦ Detajl je vzet s Prešernovega spomenika v Ljubljani.	
	1	♦ Relief prikazuje Črtomira in Bogomilo.	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.5	3	tri od: ♦ slika 3.1: Bernini ♦ slika 3.2: Canova ♦ slika 3.3: Bustelli ♦ slika 3.4: Zajec ♦ slika 3.5: Rodin	Za vsak pravilen odgovor 1 točka. Ob imenu izbranega kiparja mora biti navedena še ustrezna številka slike.

4. naloga: Modernistično slikarstvo

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pomembna je inovativnost, novost. ♦ Slikarstvo ni več dokumentarno, ampak se ukvarja z likovnimi problemi. ♦ Slikarstvo ne odslikava ali posnema več stvarnosti, ampak predstavlja nekaj novega, samostojnega. ♦ Slika ni več iluzionistična, ampak dvodimenzionalna površina, pokrita z barvami. ♦ Pomembna postane likovna vsebina. 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.2	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 4.1: fauvizem ♦ slika 4.2: ekspresionizem ♦ slika 4.3: kubizem ♦ slika 4.4: futurizem 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.3	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 4.1: uporaba čistih, nenaravnih barv ♦ slika 4.2: deformiranje stvarnosti / kritika družbe / osebni izraz / duhovno razpoloženje ♦ slika 4.3: Razgradnja iluzionističnega prostora / deformacija oblik pod vplivom afriške umetnosti / formiranje slikarskega prostora / več pogledov na isti predmet ♦ slika 4.4: slavljenje moderne tehnologije / povečevanje hitrosti / upodabljanje simultane dogajanja 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.4	1	♦ z impresionizmom	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ France Kralj ♦ Tone Kralj ♦ Venó Pilon ♦ Božidar Jakac 	
	1	♦ konstruktivizma	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ konstruiranje povsem novih oblik, ki nimajo povezave s stvarnostjo ♦ zahteve po uporabni umetnosti ♦ povezava umetnosti in življenja 	
Skupaj	5		

5. naloga: Umetnost 20. stoletja na Slovenskem

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ vertikalni zagon stavb ♦ prevladujejo ravne linije, tako horizontalno kot vertikalno ♦ čiste, jasne linije ♦ nizajoči se ritem arhitekturnih elementov 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Stavba je popolnoma brez arhitekturnega okrasja. ♦ Fasada stavbe na sliki 5.2 je iz aluminija in stekla, na sliki 5.1 pa je betonska. 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Sta odraz urbanega razvoja. ♦ Kažeta gospodarsko prosperiteto mesta. ♦ V mestu ustvarjata vtis svetovljanstva, sodobnega razvoja. 	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.2	1	♦ zmerni funkcionalizem	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vladimir Šubic ♦ Edo Mihevc 	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.3	1	♦ Figura je poenostavljena, deformirana, sploščena, skoraj shematizirana.	
	1	♦ Flora	
	1	♦ Hčerka je predstavljena kot nevesta, pomlad, podoba preobrazbe ...	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.4	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ organske rastlinske oblike skeletov, dreves, maškar ♦ podobe duhov in demonov ♦ gozdna fantastična bitja ♦ groteskni ljudski godci ♦ zlovešče maškare 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ strah ♦ malodušje ♦ osamljenost ♦ srh ♦ groza ♦ tesnoba 	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.5	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Krajina je spremenjena v teksturo barvnih lis, vidimo maroge trepetavih svetlobnih lis in sence na površini zemlje. ♦ Slika je abstrahirana. ♦ Slika je zgrajena iz barvnih ploskev. ♦ Ima topel barvni kolorit. 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.6	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ B ♦ A 	Za tri pravilne navedbe 1 točka.
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Predmet ustvarjanja so intimno, osebno predelani vizualni vtisi, ki koreninijo v zasebnem svetu umetnikov, v njihovi osebni mitologiji in domišljiji, doživljanju sveta. 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Gabrijel Stupica ♦ Franc Mihelič ♦ Zoran Mušič 	
Skupaj	3		

Skupno število točk: 60

DEL B**Navodila za ocenjevanje**

Navodila za ocenjevanje so pripravljena v skladu s poglavjem 3.2 »Tipi nalog in ocenjevanje« in z merili ocenjevanja posameznih delov izpita, ki so objavljena v poglavju 3.3.2 v Predmetnem izpitnem katalogu za splošno maturo 2020 – Umetnostna zgodovina.

Elementi ocenjevanja	Merila	Točke	Skupaj
1. podatki o umetniškem delu	ime umetnika, naslov izbranega umetniškega dela ali ime in kraj, kjer stavba stoji, okviren čas nastanka, tehnika ali material, približna velikost in umestitev v slogovno obdobje.	za vsako pravilno navedbo 1 točka	4 točke
2. oblikovna razčlemba	navedena ni nobena od oblikovnih lastnosti umetniškega dela	0 točk	3 točke
	opis motiva ter navedba in opredelitev enega ali dveh elementov oblikovne analize (telesnost, prostor, kompozicija, barve, svetloba, tekstura, ...) izbranega likovnega dela, razčlemba je pomanjkljiva	1–2 točki	
	navedba večine oblikovnih elementov v povezavi s kompozicijskimi lastnostmi in sestavo, jasna opredelitev in povezava s slikovnim gradivom	3 točke	
3. vsebinska razčlemba	navedena ni nobena od vsebinskih lastnosti umetniškega dela	0 točk	3 točke
	opis in prepoznavna ikonografskega motiva, interpretacija je pomanjkljiva in nejasna	1–2 točki	
	natančna opredelitev vsebine upodobljenega dela in njegovega sporočila; interpretacija je jasna, samostojna in smiselna	3 točke	
4. navedba okoliščin nastanka umetnine, umetniški vplivi in pomen za umetnost	naveden ni nobeden od zahtevanih elementov	0 točk	3 točke
	pomanjkljiva navedba okoliščin oziroma vplivov na izbrano umetniško delo; razlaga ni jasna	1–2 točki	
	celovita navedba okoliščin, smiselno povezano opredeljeni umetnostni vplivi in jasno označen pomen dela za umetnost; interpretacija je smiselna in samostojna	3 točke	
5. primerjava obeh umetniških del	navedena ni nobena primerjava	0 točk	5 točk
	navedena je ena zahtevana primerjava	1 točka	
	navedeni sta dve zahtevani primerjavi	2 točki	
	navedene so tri zahtevane primerjave	3 točke	
	navedene so štiri zahtevane primerjave	4 točke	
	navedenih je pet zahtevanih primerjav	5 točk	
6. opredelitev odnosa do likovnih del	odnos do obeh umetniških del ni naveden	0 točk	2 točki
	zapis odnosa do obeh umetniških del	1 točka	
	smiselna opredelitev odnosa do obeh umetniških del z utemeljitvijo	2 točki	

Skupno število točk: 20

Izpitna pola 1

6. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Giotto (di Bondone) ◆ poslikava v kapeli Scrovegni (tudi Capella dell'Arena) ◆ Padova ◆ 1303–1305 / začetek 14. stoletja ◆ freska ◆ 29,26 x 8,48 x 12,8 m / velika poslikana površina ◆ gotika
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Kapela Scrovegni je majhna opečnata enoladijska arhitektura z banjastim obokom. Notranjščino je Giotto v tehniki freske poslikal od tal do stropa (skupaj 700 m² poslikanih površin). Svetloba pada v prostor skozi 6 oken na južni in triforo na zahodni steni. ◆ Obok je nebesno moder, poslikan je z zlatimi zvezdami ter medaljoni s Kristusom, Marijo, Kristusovimi predniki in drugimi starozaveznimi liki. Zidovi pod njim so poslikani tako, da so stene razdeljene na tri vodoravne pripovedne pasove in spodnjega z navideznim marmoriranjem ter s kipi Pregreh in Kreposti. ◆ Na slavoločni steni sta na vsaki strani tromplejsko naslikani kapeli, ki sta primer visoke stopnje slikovnega iluzionizma, spretnosti, ki je pomembno prispevala k Giottovi slavi v trecentu. Nad njima je motiv Marijinega oznanjenja, zahodno steno z vhodom v kapelo pa prekriva velik prizor Poslednje sodbe. ◆ Sposobnost prikazovanja globine prizorov še nikoli pred Giottom ni dosegla tako popolne sinteze. Očitno je Giottovo spretno obvladovanje prostorskega iluzionizma, ki ga izkorišča pri prostorskih postavitvah in osvetlitvah. Pri poglobljanju prostora si rad pomaga s figurami, prikazanimi s hrbtna. Z blagim stopnjevanjem osvetlitve mu uspe ustvariti občutek polne prostornine organskih teles. ◆ Kompozicijska jasnost in nadzor nad prostorom sta dobro premišljena, da le podkrepita učinkovitost pripovedne celote. Ni odvečnega detajla, geste figur so v tem izčiščenem prostoru izjemno dramaturško učinkovite, ne da bi jih Giotto zato kakor koli ekspresivno poudarjal. ◆ Figure so povezane s prostorom, celota deluje poenoteno. Oblike so mehko modelirane, posebno koža in draperije. Z blagim stopnjevanjem osvetlitve mu uspe ustvariti občutek polne prostornine organskih teles. ◆ Giottove barve so bogate, prevladujejo modri toni. ◆ Eden najprepoznavnejših prizorov je Objokovanje. Zgrajeno je na dveh dinamičnih načelih: diagonalno kompozicijo določa obris pobočja, silnice pa se strnejo v stiku med Marijo in njenim mrtvim sinom. Tja so uprti pogledi vseh navzočih. Giotto je vnesel tudi dve elipsasti kompoziciji: prvo sestavlja pet žalujočih oseb ob Kristusovi glavi in ta postavitev se ponovi v elipsi jokajočih angelov. ◆ Prizori so lahko berljivi, zgoščeni. Giotto je mojster slikovne pripovedi, ki jo začini s prepričljivimi dodatki, da vsebino prizora hitreje razberemo.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ V pasovih se zvrstijo posamezna pravokotna polja s prizori iz Marijinega in Kristusovega življenja. Nanizana so v logičnem zaporedju zgodbe ter potekajo čez obe stranski in slavoločno steno, tako da se pripoved začneja v zgornjem desnem vogalu cerkve, če gledamo proti oltarju, in konča spodaj. ◆ Zgornji pas pravokotnih polj v vsej svoji dolžini predstavlja Marijino zgodbo: najprej na južni strani zgodbo njenih staršev, Joahima in Ane, in Marijino zgodbo, njeno mladost, zaroko itd. na drugi, severni strani (12 polj na obeh stenah). ◆ V srednjem pasu je na južni strani Kristusovo otroštvo in njegovo delovanje, na severni strani pa čudeži (11 polj na obeh stenah). Spodnji pas kaže Kristusovo trpljenje, smrt in vnebohod ... (11 polj na obeh stenah). ◆ Najnižji pas spodaj prekriva poslikava z navideznimi marmornimi ploščami in v grizaju naslikanimi kipi 7 kreposti in 7 pregreh. ◆ Prizor Poslednje sodbe na vhodni (zahodni) steni kapele je največji in osrednji poudarek celotne poslikave. V spodnjem delu je naslikan tudi donator, Enrico Scrovegni, ki kleče izroča

	<p>model kapele Devici Mariji in dvema drugima svetnikoma, najverjetneje svetima Janezu Evangelistu in Katarini Aleksandrijski. Pri tem mu model pomaga pridrževati duhovnik.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slikar se manj posveča Kristusovim čudežem kakor prizorom iz življenja Marije in njenih staršev, s čimer pokaže, da ga bolj od nadnaravnega zanima človeško.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Padovansko Kapelo Srovegni je donator Enrico Scrovegni posvetil Devici Mariji, mestu Padova in odrešitvi svojega očeta, ki ga je Dante v Božanski komediji zaradi oderuštva postavil v pekel. ♦ Poslikava Kapele Scrovegni je prvo Giottovo delo, ki ga zanesljivo datiramo, in spada v njegovo zgodnje obdobje. Po njem je opredeljen njegov umetniški slog, kar omogoča, da mu pripišemo dela, za katera arhivski podatki ne izpričujejo avtorstva. ♦ Kapela predstavlja Giottov umetniški vrh. Poslikava je tudi eden najpomembnejših slikovnih ciklov v italijanski umetnosti. ♦ Pri Giottu je bila pomembna novost v oblikovanju figur ta, da je opustil gotsko navado prikazovanja hierarhije posameznih figur z velikostjo. ♦ Giottov način prikazovanja bibličnih dogodkov s poudarkom na pripovednih elementih nas spomni na bizantinske cerkvene poslikave, ki so jih v Italiji prikrojili na poseben način. ♦ Na Giottovo formacijo je vplival Cimabue, francoska gotska plastika in bizantinsko oz. grško slikarstvo. Na podlagi tega je iznašel nov revolucionaren slog (prepričljiv prostor, plastična telesa). ♦ Leta 1334 je bil Giotto imenovan za glavnega arhitekta firenške katedrale.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Objokovanje je zasebna kapela, ki jo je naročnik postavil tudi kot željo po odrešitvi svojega očeta, ki ga je Dante v Božanski komediji zaradi oderuštva postavil v pekel. Oton II. je vladarski portret, namenjen slavljenju vladarja. ♦ Na obe deli je vplivalo bizantinsko slikarstvo (barvna modelacija figur). ♦ Na prvem delu figure kažejo žalost, na drugem delu so brezizrazne. ♦ Na prvem delu kompozicija, postavitve figur in vsebina ustvarjajo skupno razpoloženje žalosti. Na drugem pa kompozicija in postavitve figur ustvarjajo vtis mogočnosti in veličastja vladarja. ♦ Na prvem delu je kompozicija krožna in deloma diagonalna, na drugem delu pa strogo središčna oz. simetrična. ♦ Na prvem delu je slikar ustvaril prostor s postavitvijo (prekrivanjem) figur in padajočo skalo, na drugem delu pa je prizorišče brezprostorsko, prostor zelo nerodno nakazuje le arhitektura prostora. ♦ Na prvem delu so figure upodobljene precej bolj realistično kot na drugem. ♦ Na prvem delu so figure oblikovane precej bolj plastično kot na drugem. ♦ Na drugem delu je pomembnejša figura naslikana precej večje od ostalih, na prvem nobena figura ne izstopa. ♦ V obeh delih skuša slikar upodobiti plastičnost oseb s svetlenjem barve do bele. ♦ Na obeh delih so barve uporabljene precej realistično. ♦ Na prvem delu je poudarjena žalost, na drugem delu pa veličastje in bogastvo, kar se vidi v uporabi zlate barve za krone, insignije, dele draperije.
6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

7. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Donatello (Donato di Niccolò di Betto Bardi, ok. 1386–1466) ◆ David ◆ ok. 1440 / sredina 15. stoletja ◆ bron ◆ 158 cm / naravna velikost ◆ Narodni muzej Bargello / Museo Nazionale di Bargello, Firenze ◆ zgodnja renesansa
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Prostostoječa, obla moška figura, akt v naravni velikosti, najstniško telo. ◆ Kontrapost kot pri antičnih vzorih mladih atletov, razporeditev teže telesa na eno nogo. ◆ Blago zaokrožene poteze pri oblikovanju, vodilna S-linija telesa odmeva v manjših krivuljah celega telesa, lahko bi govorili o zaporedju nežno usločenih S-linij. ◆ Uravnoteženje oblikovnih nasprotij (kontrast med osvetljenim telesom in osenčeno glavo), kontrast med površinsko slikovitimi (glava in pri tleh) in gladkimi deli dominantne površine telesa. ◆ Vrsta kompozicijskih in oblikovnih novosti označuje nov renesančni odnos do telesa in razcvet humanizma. ◆ Teža telesa sloni na desni nogi, leva se poigrava z Goljatovo glavo, prsti na nogi so se zapletli v njegove kodre. ◆ Določeni deli kipa so bili prvotno pozlačeni (lasje, lovorika, golenice). ◆ Obrazne poteze spominjajo na podobe Antinoja, zasanjan pogled, čutne ustnice, sklonjena brada.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Pred nami stoji najstniški lepotec, starozavezni junak David, in kaže, kako je renesansa, kot pred njo klasična antika, gojila odnos do telesne popolnosti. ◆ Lepota in milina na obrazu, pogled uprt v tla, izraža osredotočenost nase in na predmet ob Davidovih nogah, odsekano Goljatovo glavo. ◆ Figura izraža introvertirano razpoloženje. ◆ Neobičajno je, da je Donatello za Davida namesto odraslega lika vojščaka ali kralja, prevladujočega v srednjem veku, izbral mladostno postavo. ◆ Označil ga je s klasičnimi atributi: klobukom, okrašenim z lovorjevim listjem (rastlina simbolizira pesništvo in slavo). ◆ Velik, neroden meč, ki ga drži v desnici, ni njegov, ampak Goljatov, v levici stiska kamen, s katerim ga je ubil. ◆ Golota prikazuje njegovo krhkost in ranljivost. Zmagal ni z grobo silo, temveč s preišljenostjo in vero v Boga (v krščanstvu je golota znamenje čistosti), s čimer predstavlja moč samostojnih dejanj. ◆ Prej navedenim oblikovnim kontrastom bi lahko dodali še dva vsebinska (ikonografska): mladost – starost, preišljeno delovanje – groba sila.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Donatello je najznamenitejši kipar zgodnje renesanse, ki je v prvi polovici 15. stoletja deloval v Firencah ter vnesel številne kompozicijske in oblikovne novosti. ◆ Z bronastim Davidom je postavil temelje študiju golega telesa. ◆ David velja za prvi prostostoječi, v kontrapost postavljeni akt po antiki. ◆ Z detajli, ki jih je kipar prenesel iz antičnega kiparstva, je opozoril na humanistične vrednote. ◆ Kip Davida predstavlja simbolno republikanske Firence 15. stoletja, ki so se pod vodilno florentinsko renesančno družino Medici otrsle cerkvenih spon. ◆ Kip Davida je naročil Cosimo Medici Starejši, da je krasil notranje dvorišče njegove nove mestne palače. ◆ Moški akt izvira kot lepotni ideal iz klasične dobe antične Grčije (upodobitev bogov in slavnih posameznikov, najpogosteje športnikov).
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Obe deli predstavljata akt, prvo je nežno telo najstnika, drugo ležeče žensko telo. ◆ David stoji v sproščeni drži, s težo na eni nogi, telo je realistično, ženski akt je ležeč in stiliziran.

	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Davidova razgibanost delov telesa in gibov je usklajena, harmonična. Žensko telo se organsko izrisuje iz kiparske gmote. ◆ Oba sta postavljena v mirno, statično in zadržano držo. ◆ Davidovo telo je realistično, ker sledi lepotnim zgledom antike, tudi nekoliko idealizirano. Ženski akt je stiliziran, prsi jasno izstopajo iz telesa, ostali udi niso jasno definirani, so samo nakazani. ◆ Obe deli sta polnoplastični in gledalca silita k različnim pogledom, da zaobjame njuno upodobitev. ◆ Obe deli sta odliti v bron. ◆ V obeh delih vidimo vplive predhodne umetnosti, v Davidu grško-rimske antike, v ženskem aktu pa prepoznamo vplive prazgodovinske umetnosti in zahodnoevropsko tradicijo ženskega akta. ◆ David je nastal kot dekoracija za mestno palačo pomembne politično vzpenjajoče se družine, ženski akt je motiv, ki je nastal po lastni inerciji kiparja in se v njegovem opusu pojavlja večkrat, v različnih materialih in dimenzijah. ◆ David je svetopisemski motiv, predstavlja božjega izvoljenca, ki je s svojo vero in umom premagal večjega in močnejšega sovražnika. Ženski akt je abstrahirana podoba lepote ženskega telesa, ki se spreminja v valovito pokrajino.
6	◆ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

8. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Leonardo da Vinci (1452–1519) ♦ Zadnja večerja ♦ 1495–1498 / konec 15. stoletja ♦ stenska slika v tehniki tempera in oljnih barv ♦ refektorij/jedilnica samostana Santa Maria delle Grazie, Milano ♦ 4,6 x 8,8 m / monumentalne mere) ♦ visoka renesansa
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na sliki je 13 moških, ki sedijo za dolgo mizo, vsi na isti strani, v prostoru, ki se za njimi izrazito pogloblja. Leonardo je najprej ustvaril kompozicijo figur in potem za njimi s centralno perspektivo ustvaril globok prostor. Figure in prostor so povezani ter medsebojno odvisni. ♦ To so Jezus Kristus v sredini in 12 apostolov, ki so simetrično razporejeni levo in desno od njega na vsaki strani v dveh skupinah oseb po tri, torej skupno štiri skupine po tri apostole. Vsaka od njih, pa tudi Kristus z razširjenima rokama, je postavljena v piramidalno kompozicijo. ♦ Očišče središčne perspektive je postavljeno v točko točno na sredi slike izza Kristusove glave. S tem dobi perspektiva simbolični pomen. Simbolično funkcijo ima tudi glavna okenska odprtina za Kristusom, saj deluje kot arhitekturni nadomestek svetniškega sija. ♦ Liki so polnoplastično oblikovani, realistično upodobljeni. ♦ Kristus je fizično in duhovno središče kompozicije. ♦ Judeža ne prepoznamo, ker bi bil kot na starejših upodobitvah izoliran od skupine na drugi strani mize, ampak ker se namesto k Jezusu nagiba stran od njega in se naslanja na mizo (je četrti z leve, če štejemo figure od leve proti desni). ♦ Kompozicija je v popolnem ravnotežju nasprotujočih si silnic. ♦ Slika je v prostor postavljena tako, da se zdi, kakor da se ena od stranskih sten odpira in prostor za njo še nadaljuje. Liki so naslikani v nadnaravni velikosti, kar je moralo imeti na gledalce v jedilnici poseben učinek.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Tema zadnje večerje je bila pogosta za slikarska dela v refektorijih (samostanskih jedilnicah). Tako so menihi v tem prostoru obedovali v prisotnosti Jezusa in apostolov. ♦ V Zadnji večerji je slikar ujel trenutek, ko je Kristus le nekaj sekund zatem, ko je apostolom dal navodila, kako obredno zaužiti kruh in vino, ter prvič izvedel obred evharistije, napovedal, da ga bo eden izmed njih izdal. ♦ Med apostoli je zavladal nemir, vsak se sprašuje, če bo to on. So začudeni, presenečeni, zgroženi. ♦ Izražajo človeška čustva, obnašajo se kot vsakdanji ljudje, so brez svetniških sijev. Nekoč vzvišeni obred je Leonardo mojstrsko preobrazil v prizor človeške tragedije. ♦ Položaj Judeža je največja novost, ki jo je Leonardo uvedel v tradicionalno ikonografijo zadnje večerje – postavljen je na isto stran kakor drugi apostoli. Lik zgolj s senco na obrazu in z roko na mošnji z denarjem opozarja gledalca na svojo izdajalsko naravo. Tudi z nelepimi obraznimi potezami je prikazan kot negativni lik. ♦ Leonardo je skrbno preučil značaj vsakega naslikanega lika, vsak gib, izraz in obrazne poteze, zato drama poteka na celotni sliki. ♦ Nasprotna temu je mirna Jezusova drža, ki deluje ponižno ter izraža hkrati predanost božji volji in žrtvovanje. Pozornost gledalca usmerja v evharistijo, krščansko obredno uživanje kruha in vina, ki ga Kristus napove prav pri zadnji večerji.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Leonardova Zadnja večerja je nastala kot naročilo Ludovica Sforze, milanskega vojvode. Predvidel je razširitev samostana Santa Maria delle Grazie kot novega mavzoleja Sforzev in je Leonardu zaupal poslikavo refektorija. ♦ Novost je Leonardova razlaga biblične vsebine: tradicionalno je prizor opozarjal na evharistijo, ne pa na napoved Judeževega izdajstva, kakršno je upodobil Leonardo. ♦ Spomenik je monumentalno delo, slikarsko tehniko označimo kot eksperiment z barvami: slikar je mešal oljne in tempera barve na suh omet. Ni mogel prenesti omejitve freske, ki omogoča poslikavo le določene površine stene naenkrat, saj je želel hkrati snovati celoto. Že med njegovim ustvarjanjem so barve bledele in se luščile.

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Vasari jo je že 60 let po nastanku opisal kot »ruševino«. Napačni restavratorski posegi v 18. in 19. stoletju ter bomba, ki je padla na samostan v 2. svetovni vojni, so delo skoraj uničili. ♦ V tem delu se prvič v popolnosti izrazijo klasični ideali visoke renesanse. ♦ Rembrandta je kompozicija tako pritegnila, da je po grafični reprodukciji ustvaril dve risbi, eno v rdeči kredi in perorisbo, Andy Warhol pa jo je v svojem zadnjem obdobju leta 1986 večkrat poustvaril.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na Leonardovi sliki je svetopisemski motiv zadnje večerje, Mrtvaški ples pa je spreved, ki predstavlja posameznike različnih slojev tedanje družbe, vsak drugi je okostnjak. ♦ Leonardova slika je v refektoriju menihe spominjala na začetek evharistije, Mrtvaški ples pa je vernike v cerkvi opominjal na smrt in poslednjo sodbo. ♦ Leonardova slika kaže v ospredju kompozicijo figur in za njimi globok prostor, ustvarjen s centralno perspektivo, medtem ko pri Mrtvaškem plesu prostora skorajda ni, oz. je ta zelo idealiziran. Ozadje sestavljajo trije barvni pasovi, ki jih lahko interpretiramo kot tuzemeljski prostor (tla in stilizirana krajina v ozadju) ter nebesa na najvišjem in najnižjem pasu. ♦ Celotno gledano je kompozicija na Zadnji večerji simetrična, znotraj nje so štiri skupine, po trije apostoli in Jezus v trikotni kompoziciji, pri Mrtvaškem plesu pa je kompozicija vodoravna ali friz, kjer se enako veliki liki, razen otroka, pomikajo od leve proti desni. ♦ Na Leonardovi sliki so figure pravilno anatomske upodobljene, realistične in hkrati idealizirane, so polnoplastične, na Mrtvaškem plesu so bolj ploskovite, tipizirane in stilizirane. ♦ Leonardove figure so razgibane, razvidne so emocije ob novici, na Mrtvaškem plesu so figure toge in ne izražajo čustev, čeprav jih čaka smrt. ♦ Na Zadnji večerji je v sredini Kristus, na vsaki strani je po šest apostolov (po trije v vsaki skupini), Mrtvaški ples je spreved, v katerem se proti pravkar izkopanemu grobu pomikajo predstavniki različnih slojev tedanje družbe, različnih starosti. ♦ Na Leonardovi sliki se pred nami odvija čustvena drama, ko Kristus napove, da bo izdan, na Mrtvaškem plesu je posameznik upodobljen v paru z okostnjakom, to je s smrtjo, pred katero so vsi ljudje enaki, brez drame in brez čustev. ♦ Zadnja večerja je svetopisemski motiv, Mrtvaški ples je posvetni motiv plesa z religioznim doživljanjem smrti, ki je verjetno nastal pod vtisom srednjeveških epidemij kuge in legend. ♦ Prvo delo je realistično, drugo je še pretežno idealistično. ♦ Prvo delo je plastično, drugo je deloma plastično in deloma ploskovito. ♦ Prvo delo je dramatično, drugo delo je mirno, statično. ♦ Prvo delo je razgibano, drugo delo je togo. ♦ Prvo delo je naslikano tako, kot da svetloba prihaja z leve strani (prostor na levi ni osvetljen, desne figure so bolj osvetljene), na drugem delu pa je svetloba enotna.
6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

Izpitna pola 2

6. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Diego Velázquez ♦ Las Meninas ♦ 1656 / sredina 17. stoletja ♦ olje na platnu ♦ 318 x 276 cm / monumentalne mere) ♦ Muzej Prado / Museo del Prado, Madrid ♦ baročno slikarstvo
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Infanta Margarita Španska stoji med svojima spletičnoma, na desni sta dva pritlikavca, eden z nogo dreza v spečega bulmastifa. V ogledalu na zadnji steni sobe vidimo kralja in kraljico, kako stojita pod rdečo zaveso in pozirata svojemu dvornemu slikarju. Na vratih je kraljičin komornik, slikar pa stoji pred velikanskim platnom na štafelaju, obrnjenem proti gledalcu s hrbtom. ♦ V linearni perspektivi zgrajen prostor ima očišče v odprtih vratih v ozadju, natančneje, v komornikovem pregibu roke. ♦ Kompozicija slike je izjemno kompleksna, prostor zapleteno zasnovan, prostorski plani se vrstijo en za drugim in se zaradi odprtih vrat v ozadju navidezno še nadaljujejo za sliko in v ospredje, v prostor proti gledalcu. ♦ Slikarjevo preiščeno uporabo barve lahko razberemo iz popolnosti v ujemanju tonskih razmerij. ♦ Navidezno prostorsko globino oblikuje tudi osvetljenost postav in prostora, pretanjena je igra svetlobe in sence, sliko osvetljuje več virov svetlobe: svetel snop žarkov sije iz ozadja skozi odprta vrata, v katerih stoji komornik, osrednji prizor s petletno infanto v središču pa je osvetljen z desne strani skozi veliko okensko odprtino, ki je ne vidimo. ♦ Deklica je edina od vseh oseb upodobljena v polni osvetljavi. ♦ Vsi liki so polnoplastični, upodobljeni realistično.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Reprezentančen skupinski portret kraljeve družine z infanto Margarito v središču, ki pa bolj kakor člane družine prikazuje, kakšno moč ima slikarska iluzija, saj je umetnik sliko že vnaprej zastavil kot delo, s katerim je želel pred javnostjo potrditi svoje lastno mojstrsko obvladovanje slikarstva. ♦ Na sliki se zvrsti cela vrsta ikonografskih motivov: portret, dvojni portret, skupinski portret, avtoportret in žanrska podoba slikarja, ki slika v svojem ateljeju. ♦ Življenje na dvoru je slikarju omogočilo, da je slikal kraljevo družino in dvorne pomembneže sproščeno, z bližine in s simpatijo. ♦ Slika je dvoumno zasnovana, saj ni jasno, kakšna slika nastaja na slikarjevem platnu in ali je v ozadju zrcalo ali dvojni portret kraljevega para.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ena najslovitejših in najbolj kontroverznih umetnin vseh časov, delo vodilnega slikarja španske zlate dobe. ♦ Diego Velázquez je postal dvorni slikar španskega kralja Filipa IV. zelo mlad, pri štiriindvajsetih letih, in si pridobil pomembno mesto na dvoru. Tam so imeli tudi zelo bogato slikarsko zbirko, ki jo je lahko proučeval in zanjo dokupoval dela. ♦ Peter Paul Rubens, ki je bil na španskem dvoru leta 1628, je svetoval kralju, naj svojega mladega dvornega slikarja pošlje na izobraževanje v Italijo. ♦ Odlikovanje na slikarjevih prsih je naslikano naknadno, saj vemo, da ga je kralj z redom sv. Jakoba odlikoval tri leta zatem, ko je bila slika dokončana. ♦ Velázquez je vsaki 2–3 leta s portreti spremljal odraščanje infante Margarite, osrednje junakinje te upodobitve, da so njeni starši slike lahko pošiljali na habsburški dvor kot obet Leopoldu I., kako odraščča njegova bodoča nevesta. ♦ To odmevno delo so posnemali ali reinterpretirali različni slikarji, kakršni so bili Goya, Manet in Picasso. ♦ Ena najbolj interpretiranih slik v zgodovini umetnosti.

5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na Velázquezovi sliki je upodobljenih deset celopostavnih portretov, poudarek je na infantinji Margariti, Picassovo delo prikazuje pet celopostavnih ženskih aktov. ♦ Velázquezovo delo je v kompoziciji kompleksno, prostorski plani se vrstijo en za drugim, od samega gledalca slike do odprtih vrat v ozadju, na Picassovi sliki prostora ni čutiti, le tihožitje v ospredju nam delno nakazuje globino. Picasso se namreč s prostorom zavestno ni ukvarjal. ♦ Velázquez uporabi linearno perspektivo, Picasso prostor sestavi iz poliperspektive. ♦ Velázquez je like upodobil realistično, polnoplastično, Picasso je telo in predmete predstavil iz različnih zornih kotov in jih sploščil na različne ploskve, zato so telesa in obrazi deformirani, ploskoviti. ♦ Obrisi figur na prvi sliki so mehkejši, Picassove figure imajo ostre konture, ki razmejujejo robne ploskve, iz katerih so sestavljene figure. ♦ Velázquez je uporabil temnejše, tople barvne tone, pri Picassu prevladujejo svetlejše in komplementarne barve. ♦ Velázquezove osebe so v interierju Madridske kraljeve palače, Avignonske gospodične so v izložbi javne hiše. ♦ Na Velázquezovem delu vidimo mnogo različnih motivov skupinskega portreta, avtoportreta, žanra, Picassovo delo je motiv petih ženskih aktov s tihožitjem, ki je nastal iz preoblikovanega žanskega prizora iz javne hiše. ♦ Prvo delo je slikovito, drugo ploskovito. ♦ Prvo delo je naturalistično, drugo delo je idealistično. ♦ Prvo delo je posneto po naravi, drugo delo je slikar sam skonstruiral in ni več posnetek pravega prostora in pravih ljudi. ♦ Na prvem delu so obrazi realistično oz. naturalistično oblikovani in so podobni realnim osebam, na drugem delu imata dva akta namesto obrazov afriški maski. ♦ Velázquez je bil dvorni slikar španskega kralja Filipa IV., nanj je vplivalo beneško renesančno slikarstvo, Picasso velja za utemeljitelja kubizma, nanj je vplival Cézanne.
6	Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

7. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vincent van Gogh ♦ Zvezdna noč ♦ 1889 / druga polovica 19. st. ♦ olje na platnu ♦ 73,7 x 92,1 cm (srednje velika slika) ♦ Muzej moderne umetnosti / Museum of Modern Art, New York ♦ postimpresionizem
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slikarsko kompozicijo sestavljajo trije prostorski plani: na spodnji levi polovici so temačni vršaci ciprese, za njimi se prostor poglobi v odmaknjeno ozadje nočne krajine z vasico, v tretjem je nočno zvezdno nebo. ♦ V prvi plan (zaradi učinkov barvne perspektive) silijo vrteče se sijoče zvezde in trepetavo nočno nebo. Kot nasprotje nemiru je spodaj spokojna krajina z urejeno veduto vasi. ♦ Črta horizonta pada z desne proti levi in oblikuje rahlo padajočo diagonalo. Plamenasta krošnja ciprese povezuje nebo in zemljo. ♦ Prostor na sliki se pogloblja, vendar v njem ne veljajo pravila klasične perspektive. ♦ Poteze čopiča so jasno razvidne, prav tako iz potez lahko razberemo število barvnih nanosov, nekaj od njih jih ustvarja komplementarne kontraste. ♦ Prevladujejo modra in rumena barva, spodaj pa rdečkasti in zeleni toni. Obrisi krajine so jasni in odebeljeni. Način slikanja vnaša v sliko posebno energijo in napetost.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zvezdna noč je nastala leta 1889, ko se je van Gogh prostovoljno odločil za zdravljenje v bolnišnici za duševno bolne v Saint-Rémyju, tam preživel več mesecev in imel možnost slikati. Zvezdna noč naj bi bila pogled iz sobe, vendar to ni realističen posnetek krajine, ampak je naslikana po spominu, saj jo je slikal podnevi. Krajina nastaja iz stvarnega in izmišljenega.

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Značilna arhitektura holandskih cerkva se preplete s krošnjami cipres iz mediteranske krajine. Ciprese povezujemo s pokopališčem in žalovanjem, skupaj s holandsko arhitekturo lahko predstavljajo otožen spomin na dom. ♦ Na nebu najmočnejše sije mesec, najnižja zvezda na horizontu predstavlja planet Venero. O njej je Vincent pisal bratu Theu, kako jo je opazoval na nočnem nebu, preden se je zdanilo. ♦ Van Gogh je bil kot nekdanji protestanski pridigar velik poznavalec Svetega pisma. Na nebu se pojavlja 11 zvezd. Nekateri mislijo, da je njihovo število premišljeno, saj jih povezujejo s starozavezno zgodbo o mladem Jožefu, ko je sanjal o svoji svetli prihodnosti. ♦ S svojimi motivi se je velikokrat približal simbolnosti, s ponavljajočimi se prizori je izgrajeval svet osebne simbolizma.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zvezdna noč je nastala v času, ko se je van Gogh po sporu s prijateljem, slikarjem Paulom Gauguinom, in živčnem zlomu v Arlesu zdravil v Saint-Rémyju. To je obdobje, preden je odšel v Auvers-sur-Oise v oskrbo dr. Gacheta, kjer se je njegovo življenje zaključilo s samomorom. V zadnjih dveh letih svojega življenja je bil van Gogh izjemno ustvarjalen. Naslikal je zelo veliko slik, ki predstavljajo njegov umetniški vrhunec. Vendar je bil to hkrati čas napredovanja težke duševne bolezni, ki ga je dokončno strla. ♦ Slikar s svojim načinom slikanja in izrazno močjo velja za predhodnika moderne ekspresionistične umetnosti. V slikarstvo vnaša psihološke prvine, to pomeni, da del človekove psihe postane del umetnine ali da umetniško ustvarjanje lahko postane del terapije. ♦ Van Gogh se je odločil za slikarstvo sorazmerno pozno, pri 27 letih. Obiskoval je nekaj slikarskih tečajev, vendar velja za samouka. Nanj je vplivalo realistično slikarstvo (Daumier, Millet in njuno slikanje preprostega življenja), japonski lesorezi (ploskovitost) in srečanje z impresionisti v Parizu (uporaba čistih barv, komplementarni odnosi). ♦ Razvil je samosvoj slog, za katerega so značilni: nanašanje čistih intenzivnih barv iz tube na platno, debeli barvni nanosi, trdni obrisi in dinamične, sunkovite poteze čopiča. ♦ V uporabi barve, ki jo izbira premišljeno, je ohranjena njena tradicionalna simbolika, z večjimi čistimi barvnimi ploskvami, oblikovanimi z ekspresivnimi potezami, pa se stopnjuje čustvena izraznost barve. V njegovem opusu ima pomembno vlogo rumena barva. ♦ Za časa življenja je prodal eno samo sliko. Nenehno ga je preganjal občutek neuspešnosti, a je postal eden najbolj cenjenih, vplivnih in priljubljenih umetnikov v 20. stoletju. Velja za očeta moderne umetnosti.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na prvem delu je slog zelo oseben, poteze so vehementne in pastozne, na drugem delu pa gre za zelo strog bizantinski slog, ostrih kontur in ostro lomljenih potez. ♦ Pri prvem delu je slika razdeljena v tri plane, kar ustvarja vtis globine, na drugem delu pa je ploskovita figura v prvem planu, zadaj pa je zlato brezprostorje, torej prostora ni. ♦ Pri prvi sliki je kompozicija prosta, ima en vertikalni poudarek, pri drugi pa je kompozicija strogo simetrična. ♦ Prva slika je slikovita, druga je ploskovita. ♦ Prva slika je naturalistična, druga idealistična. ♦ Na prvi sliki so barve realistične, na drugi nerealistične, saj je ozadje zlato. ♦ Prva slika je krajina, druga je nabožna slika, ikona. ♦ Prva slika kaže, kako slikar vidi določen prizor in ni odslikava videnega, druga slika pa podobno kaže Marijo – svetnico, ki ni realno, ampak nebeško bitje. ♦ Prvi sliki služi barva kot sredstvo za izražanje, na drugi zlata barva za ustvarjanje iluzije nebes in vzvišenosti prizora. ♦ Na prvi sliki so poteze zelo vehementne in pastozne, na drugi pa poteze čopiča ne vidimo, površina slike je povsem gladka. ♦ Nobena slika ni odslikava videnega. Prva slika je bila naslikana kot notranji izraz slikarja, drugo sliko pa je slikar naslikal po naročilu in je služila temu, da se je gledalec čutil bližje Mariji.
6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

8. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Le Corbusier (Charles Édouard Jeanneret) ◆ Notre-Dame-du-Haut (Romarska cerkev Marije Device nad Ronchampom, tudi Kapela nad Ronchampom) ◆ armirani beton, steklo ◆ arhitektura manjših mer ◆ 1950–1955 / sredina 20. stoletja ◆ Ronchamp/Francija ◆ mednarodni slog / modernizem
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Cerkev stoji na samem na vzpetini sredi podeželske krajine na vzhodu Francije, nedaleč od meje s Švico, ki je bila arhitektova rojstna domovina. Vzpetina je blago dvignjena nad okolico, hkrati pa pogleda z nje na vse štiri strani neba daleč naokoli ne zmoti noben izrazitejši vrh. ◆ Stavba ni velikih mer. Ima vzdolžno zasnovano ladjo, v katero vodita dva stranska vhoda. V njej je osno postavljen glavni oltar, pod tremi stolpi pa so še tri kapele. ◆ Tloris je nepravilnih oblik, v njem se konveksne linije izmenjavajo s konkavnimi in ne moremo ga opredeliti s pravilnimi geometrijskimi liki. ◆ Stavba je zgrajena iz armiranega betona, debelino sten pa je arhitekt izpolnil tudi z materialom, ki je ostal tod od stavbne predhodnice. Tlaki in oltarji v notranjščini so iz kamna. Stene so površinsko obdelane z brizganim betonom, strop pa je oblikovan z vidnim betonom. ◆ Notranjščina kapele je skromna, brez bogate opreme, le s preprostimi klopki ob južni steni. ◆ Notranjščina je zapolnjena s plastičnimi učinki, saj je vse ukrivljeno, stene in strop, celo tla se blago krivijo proti oltarju po nagibu hriba. Tik pod ukrivljenim stropom je v steni pod njim 10 cm široka špranja, zaradi katere se zdi, kakor da strop lebdi. ◆ Notranjščina je napolnjena z igro svetlobe, ki zaradi neenakih kotov, pod katerimi so okna vsekana v steno, pada v različnih smereh. Tudi steklo v oknih je različne debeline in barv, prozorno ali pa v rdeči, zeleni in rumeni barvi. ◆ Vznemirljiva igra svetlobe je poleg igre plastičnih volumnov in površin drugo pomembno dramaturško sredstvo, ki ga je uporabil arhitekt. ◆ Južna stena je zelo debela (140 do 370 cm) in se proti stropu stanjša na 50 cm, zato daje vtis velikanske skale. ◆ V največjem oknu vzhodne stene (vsa druga so majčkene, kakor s šivankino konico prevrtane odprtine) je postavljen kip Marije z Detetom, ki se zaradi svetlobe iz ozadja jasno izriše. Ta kip iz 17. stoletja je edina vidna vez, ki novo stavbo povezuje s prejšnjo. Če ga pogledamo z zunanje strani, vidimo, da je povezan z oltarjem na prostem, ki je v uporabi med romanji. ◆ Velikanska školjka betonske strehe, ki spominja na letalsko krilo, navkljub teži in strnjeni gmoti deluje lahkotno in organsko ter je hkrati lahko vodni zbiralnik. Ker je ukrivljena navzgor, se dež, ki pada nanjo, zbira ter odteka po žlebu, ki kot nekoč srednjeveški bruhalniki v obliki glav pošasti bruha vodo, da se v majhnem slapu zliva s strehe.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Cerkev naredi na nas prej vtis velikanske plastike kakor arhitekture z uporabno notranjščino. Le Corbusier jo je bolj modeliral kakor gradil. Linije arhitekture je spretno povezal s horizontalami okoliških hribov in ustvaril stavbo, ki je prostorsko nekaj posebnega (site specific), še več, z njo je želel združiti človeka z vesoljem. ◆ To je svetišče, ki bolj kakor krščansko občutenje slavi božanske sile iz narave. ◆ Stavba izžareva plastično čvrstost in zgoščenost osrednjega jedra ter je polna neke zadržane eksplozivne sile. Že sam tloris z množico nepravilnih oblik in svetlobni kontrasti se zdijo kot posledica eksplozije. ◆ Z organsko arhitekturo, za katero se zdi, kakor da bi jo oblikovala spontana naravna rast, je arhitektu uspelo ustvariti izjemno uporaben prostor za predano versko meditacijo z vrhunsko akustiko. ◆ Svobodno oblikovanje notranjščine je zagotovilo izvrstno akustiko prostora: človeški glas v njej zazveni nadzemeljsko. ◆ Moderni slog v arhitekturi zagovarja obliko, ki sama izrazi vsebino, v tem primeru doživetje svetišča. Verski prostor je oblikovan tako, da ne potrebuje dodatnega simbolnega okrasja, ki ga je v tradicionalnih cerkvah vse polno.

4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Frančiškanski opat Couturier je h gradnji objekta, ki naj bi nadomestil v 2. svetovni vojni bombardirano romarsko kapelo, povabil vodilnega modernega arhitekta Le Corbusierja, ki je vabilo, takoj ko je videl kraj, kjer naj bi kapela stala, sprejel. ♦ Pri delu je prepletel raznovrstne vplive: spomin na obliko praznega oklepa rakovice, ki jo je našel na plaži na Long Islandu, usmerjalo ga je starogrško načelo o postavljanju akropole z glavnimi svetišči na hribu ter zgledi od serapeuma iz Hadrijanove vile v Tivoliju in mošeje Sidija Ibrahima v El Atteufu v Alžiriji do nagrobnih stel z otoka Ischia. ♦ Kapela se močno razlikuje od drugih del tega arhitekta in spada v njegovo pozno obdobje. Tu ni več sledu o strogi Le Corbusierjevi geometriji, standardizaciji oblik in industrijski estetiki. Raje se je odločil za hoteno prvinski in skulpturalen slog. ♦ Kapela Notre-Dame-du-Haut velja za enega najlepših primerov krščanske umetnosti v 20. stoletju, hkrati pa je nedvomno najpomembnejši verski objekt v tem stoletju.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Obe stavbi sta katoliški cerkvi, sakralni stavbi. ♦ Prva cerkev je romarska cerkev, druga cerkev je zaobljubna cerkev. ♦ Prva cerkev je nadomestna cerkev v 2. svetovni vojni poškodovane starodavne romarske cerkve, druga cerkev pa je novogradnja brez starejše tradicije. ♦ Naročnik prve cerkve je bil frančiškanski samostan, ki je oskrboval cerkev in romarje, naročnik druge cerkve je rimsko-nemški cesar Karl VI. ♦ Prva cerkev je iz armiranega in brizganega betona, ki je viden, pri drugi pa gradbeni material ni viden, saj ga prekriva bogato dekorirana fasada. ♦ Prva cerkev nima izdelane fasade, je le surova betonska stena, druga cerkev ima bogato dekorirano fasado. ♦ Prva cerkev je brez dekorativnih elementov, so le gole stene, druga cerkev pa je polna arhitekturnega in figuralnega okrasa. To ni le odraz sloga, ampak tudi naročnika. ♦ Obe cerkvi sta na zunaj zelo skulpturalni in delujeta plastično, čeprav je ta plastičnost dosežena s povsem drugačnimi sredstvi. ♦ Prva cerkev ima, kar zadeva usmeritev, neizrazit tloris, je rahlo longitudinalno usmerjena. Druga cerkev ima elipsast tloris, ki ga na eni strani razbija par kapel, na drugi strani pa podaljšuje podolgovat prezbiterij. ♦ Prva cerkev je modernistična in prekinja s tradicijo oblik sakralnih stavb, druga cerkev pa je posrečena kombinacija preteklih tipov in elementov (posnema antične tempeljske fasade in slavnih stebrov ter italijanske visokobaročne cerkve, na primer St. Agnese in Agone). ♦ Notranjščina prve cerkve je dokaj preprosta, notranjščina druge cerkve pa je elipsasta, razširjena s parom kapel, prezbiterij je podolžen in elipsasto zaključen, preddverje pa je razširjeno s parom paviljonov oz. zvonikov. ♦ Prva cerkev je modernistična, druga visokobaročna. ♦ Svetloba v notranjščini prve cerkve je zelo točkovna in barvasta, saj so na oknih vitraji, svetloba druge cerkve pa je naravna, veliko bolj razpršena in močna, saj prihaja skozi velika okna sten in kupole. ♦ Prva cerkev nima izrazitega poudarka na zunanjščini, druga cerkev pa ima visoko kupolo in par slavnih stebrov. ♦ Prva cerkev je posvečena Mariji, ki je zelo star patrocinij, druga pa Karlu Borromejskemu, ki je bil protireformacijski škof in kardinal ter bil kanoniziran šele leta 1610. V drugi cerkvi se s tem patrocinijem meša še simbolika Karla VI. ♦ Prva cerkev na zunanjščini nima upodobitev Marije, na fasadi druge cerkve pa je cela vrsta upodobitev iz življenja titularnega svetnika.
6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.